

Ovan t v / "Prinsessan på ärten-randningen" är noggrant uträknad gällande rändernas bredd. I en annan färgsättning får mattan ett helt annat uttryck.
Mitten t v / Par av rutiga sängmattor.

Nedan t v / Ibland blir det fantasifulla avslutningar på fransen. Nedan mitten / Pippimattan efter Pippi Långstrumps tröja.

Ovan t h / Tommy Jonestrand framför sin "Yves Saint Laurentmatta". Nedan t h / En väggtextil vävd i slutet av en varp. Mattan *Somewhere over the rainbow*.

Med färg och trasor

När Tommy Jonestrand skapar en randning är det ofta upplindade mattskyttlar med olika färger som ger idéerna. Andra inspirationskällor kan vara ett musikstycke eller Pippi Långstrumps tröja. Vi besöker honom på Färingsö utanför Stockholm.

TOMMY JONESTRANDS mattor har namn som *Pippimattan*, *Prinsessan på ärten* och *Yves Saint Laurent*. Judy Garlands *Over the rainbow* hörde han på radion, så var idén till *Regnbågsmattan* född. Mattan *Prinsessan på ärten* vävdes med en randning i rosa och röda trasor med en mycket uträknad rapportering. Tanken var att det skulle se slumpartat ut men varje rand är noggrant mättad. Nu ska bara en liten grön ärta broderas dit. Pippimattan är vävd i tekniken taqueté. Formgivningen är efter Pippi Långstrumps stickade vita tröja med blå och röda ränder. YSL-mattan är rutig i kalla och varma färger, något som var signifikativt för den franske klädformgivaren. Tommy känner igen sig i hans lite oväntade färgsättning som på 1980-talet helt gick emot reglerna. Att blanda rött och lila eller blått och grönt ansågs fult. Vid den här tiden, på 1980-talet, sydde Tommy sina egna kläder och tryckte med textilfärger på plaggen. Vid ett tillfälle hamnade han i kvällspressen för sin personliga klädsel och han har varit klädmodell med Jean Paul Gaultiers kläder i ett reportage i Expressen. Så det där med textil och färg det har funnits med länge.

Idag arbetar han som frisör. Vävningen kom in i hans liv utan att han riktigt vet hur. Han såg en annons på Blocket och blev intresserad; hämtade vävstolen, som hade varpen kvar – en solblekt svart mattvarp – knöt fram och satte igång.

Vid närmare efterforskning har han hittat flera trådar bak i tiden då textil fanns närva-

rande i hans släkt. Hans mormor vävde och hans mormors mor hade en mangelverksamhet på Rörstrandsgatan i Stockholm.

Även farmodern vävde och hennes far byggde vävstolar. Själv kom han ihåg att han provat att väva som 5-åring i en liten barnvävstol. Men allt detta är inte anledningen till att han nu väver. Han konstaterar bara att han fick ett infall och helt enkelt ville lära sig hur det gick till.

UNDER DE SJU ÅR han har vävt har vävningen utvecklats och nu väver han matta efter matta med högst personlig prägel. De första kunskaperna fick han från två kvinnor som nu blivit hans goda vänner, Solveig Magnusson och Laila Eriksson. Laila har under många år vävt stora beställningsarbeten och färgar själv sina trasor. Tommy kan köpa det han behöver av henne och har tillgång till mängder av olika färger. Han väver i en oblekt linvarp som han tycker möter upp många färger på ett bra sätt, som t ex vitt inslag "som blir så fint".

TOMMY SYNS OFTA PÅ VÄVSPOLEN, en sluten grupp för vävare på Facebook. Här kan han bolla idéer, se vad andra väver, få synpunkter och en hel del feedback. Det är en viktig samlingsplats eftersom vävandet ofta är rätt ensamt.

VARJE ÅR, i slutet av september, är det konst-
runda och då ser han till att ha lagret påfyllt. Det kommer omkring 150 personer och ett tiotal mattor säljs. För Tommy är vävningen

inget han försörjer sig på, men det är en viktig del i hans liv. Vävandet sker på morgonen, innan han åker till frisörsalongen, det blir några centimeter vävda varje dag och till slut är en matta klar. När en varp ska dras på klarar han det utan hjälp. Sektionsvarpbommen som inhandlades i ett tidigt skede gör det möjligt att varpa och dra på i ett moment.

ETT TYDLIGT SLÄKTSKAP mellan arbetet som frisör och vävningen finns i allt efterarbete, när han drejar fransar eller arbetar med de orientaliska flätorna. De handgreppen sitter i fingrarna och i båda hantverken är noggrannhet ett signum. På en del mattor finns små fantasifulla figurer knutna av varptrådar i fransens ena ände. Det blir ett sätt att ge en personlig prägel åt mattan och en chans att leka lite.

När han klipper ner en matta rullar han ihop den utan att se den i sin helhet. Först när all montering är klar rullar han ut den och synar resultatet.

– Det har blivit en grej, nu gör jag alltid så.

DET SENASTE han har vävt är par av rutiga sängmattor i en längd som passar från sängbord till sängens ände, ca 150 cm långa.

I hans huvud finns många ovävda mattor som väntar på att bli gjorda. Mattor är som han säger "hans specialitet".

– Jag gillar funktionen av en matta, den utgör en bas. Och den kan verkligen förändra ett helt rum. Det är ett enkelt och relativt billigt sätt att få till en helt ny inredning.
Väv Tommys färgstarka trasmatta, sid. 60–61.